

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 31 Ιανουαρίου 2024

ΠΡΟΣ: τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Λευτέρη Αυγενάκη

ΘΕΜΑ: «Ελαιοπαραγωγοί στο έλεος της λειψυδρίας και του δάκου»

Κύριε Υπουργέ,

Σε απόγνωση βρίσκονται όλοι οι ελαιοπαραγωγοί του Νομού Λασιθίου, οι οποίοι είδαν φέτος μία δραματική μείωση στο εισόδημά τους από την παραγωγή της λαδοελιάς. Την ίδια ανησυχία μοιράζονται και συναισθάνονται οι καταναλωτές και τα νοικοκυριά που βλέπουν την μετατόπιση αυτής της μείωσης να επηρεάζει την τσέπη τους με τον «ελληνικό χρυσό» να έχει γίνει πρακτικά απρόσιτος για τον ίδιο τον Έλληνα πολίτη.

Η φετινή χρονιά παρουσίασε τα εξής χαρακτηριστικά που επηρέασαν άμεσα την ελαιοπαραγωγή τόσο σε ποσότητα όσο και σε ποιότητα: διαφοροποίηση ως προς τον ρυθμό καρπόδεσης και ανάπτυξης του ελαιοκάρπου ανά περιοχές, ένα έντονα ξηροθερμικό καλοκαίρι, λειψυδρία, έξαρση του δάκου με αποτέλεσμα να έχουμε το φαινόμενο της ολικής ή μερικής ακαρπίας. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με στοιχεία των Ελαιοουργικών Συνεταιρισμών του Λασιθίου, έχει καταγραφεί καρπόδεση κάτω του 30% σε πολλές περιοχές, και με μερικές να αγγίζουν και το 15%.

Η περυσινή χρονιά ήταν μία από τις καλύτερες χρονιές για την παραγωγή λαδιού και φέτος το φαινόμενο της παρενιαντοφορίας εντάθηκε από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής με τους

πρωτόγνωρα έντονους καύσωνες του καλοκαιριού και την απουσία βροχοπτώσεων ιδιαίτερα για τους πιο σημαντικούς μήνες για την ελιά.

Η κλιματική αλλαγή μπορεί να δημιουργήσει νέες συνθήκες, αλλά η Πολιτεία για άλλη μία φορά φάνηκε ανεπαρκής των περιστάσεων όταν η ίδια η Κυβέρνηση όχι μόνο δεν θέτει εμπράκτως ως προτεραιότητα την κατασκευή σύγχρονων και ανθεκτικών εγγειοβελτιωτικών έργων στον Νομό, αλλά συμβάλει και ενεργά για την περαιτέρω καθυστέρησή τους όπως με την απένταξη των συμπληρωματικών έργων του φράγματος των Μπραμιανών στην Ιεράπετρα από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) και την απουσία επίσημης απόφασης ένταξης του στο χρηματοδοτικό εργαλείο του ΕΣΠΑ. Η λειψυδρία είναι ένας κίνδυνος που πλέον είναι ορατός και προκαλεί τριβές και στην κοινωνία καθώς σύμφωνα και με μαρτυρίες των πολιτών να μιλούν για επεισόδια βίας μεταξύ των ελαιοπαραγωγών των διαφόρων χωριών για το ποιος θα πάρει περισσότερο νερό. Σύμφωνα με στοιχεία του ΤΟΕΒ Ιεράπετρας, αυτή τη στιγμή το απόθεμα του φράγματος των Μπραμιανών έχει φτάσει τα 9 εκατ. κυβικά νερού και μειώνεται διαρκώς, γεγονός που θα απειλήσει τις καλοκαιρινές φυτεύσεις και όλη την επόμενη καλλιεργητική χρονιά.

Οι παραπάνω συνθήκες έχουν οδηγήσει στη δραματική πτώση της παραγωγής κατά 70% - 80%, και σε ορισμένες περιοχές να φτάνει έως και το 90%. Χαρακτηριστικές είναι και οι αναφορές των Συνεταιρισμών σε Σητεία και Ιεράπετρα, οι οποίοι μας πληροφόρησαν πως πολλοί Συνεταιρισμοί στα γύρω χωριά των Δήμων δεν άνοιξαν φέτος λόγω της μειωμένης σοδειάς, της ελάχιστης παραγωγής και του υψηλού κόστους ενέργειας. Την παραγωγή αυτών των Συνεταιρισμών ανέλαβαν τα κεντρικά ελαιουργία.

Οι ελαιοπαραγωγοί φέτος αντιμετώπισαν και τη δραματική έλλειψη των εργατών γης με άμεσες συνέπειες στην καλλιέργεια των χωραφιών και στο μάζεμα της παραγωγής. Ταυτόχρονα καλούνται να επωμιστούν το μεγάλο κόστος παραγωγής, με τα πανάκριβα μέσα και εφόδια, το υψηλό κόστος ρεύματος και του πετρελαίου, και με τις τιμές των λιπασμάτων να αυξάνονται από 100%-200%. Ακόμη, οι μειωμένες έως μηδενικές ενισχύσεις του ΟΠΕΚΕΠΕ και της Νέας ΚΑΠ με το άδικο σχήμα της αναδιανεμητικής, το ασαφές τοπίο των οικολογικών σχημάτων που δεν επιτρέπει στον παραγωγό να υπολογίσει το ακριβές ποσό της επιδότησης, και τις αδικαιολόγητες καθυστερήσεις πληρωμών με μερικούς παραγωγούς να μην λαμβάνουν ούτε ένα ευρώ τα Χριστούγεννα, ώθησε σε περαιτέρω μείωση του εισοδήματος των ελαιοπαραγωγών. Επιπλέον, ο αναχρονιστικός Κανονισμός του ΕΛΓΑ δεν παρέχει καμία

κάλυψη για το πρόβλημα της ακαρπίας – σχοινοκαρπίας στην ελιά, παρόλο που οι νέες κλιματικές συνθήκες και οι προκλήσεις στη διαχείριση των υδάτινων πόρων έχουν αυξήσει τον ρυθμό ανάπτυξης και συχνότητας του φαινομένου.

Όλα τα παραπάνω απειλούν την ίδια τη βιωσιμότητα της ελαιοπαραγωγής, της πιο σημαντικής δραστηριότητας του πρωτογενούς τομέα της Κρήτης, και προκαλούν κλυδωνισμούς στην αγροτική και τοπική οικονομία του Νομού Λασιθίου, με αντίκτυπο φυσικά και στην εθνική οικονομία. Μάλιστα, σύμφωνα με πληροφορίες των Συνεταιρισμών, από την έλλειψη λαδιού που θα διατεθεί προς πώληση, εκτιμάται πως θα χαθούν περίπου 50-60 εκ. ευρώ. Υπό τη σκιά και της ακρίβειας και των υψηλών φόρων, τα εισοδήματα των ελαιοπαραγωγών όλο και ψαλιδίζονται, και η Πολιτεία μένει άπραγη.

Δεδομένου ότι η ελαιοπαραγωγή αποτελεί σημαντική πηγή εισοδήματος των αγροτών του Νομού και της Κρήτης, και επηρεάζει άμεσα την τοπική και εθνική οικονομία,

Δεδομένου ότι το ελαιόλαδο είναι στρατηγικό προϊόν για τη χώρα και κρίσιμο για μία βιώσιμη και αειφόρο ανάπτυξη του τόπου που θα βασίζεται στον αγροτοδιατροφικό και γαστρονομικό τουρισμό με το brand της μεσογειακής διατροφής,

Δεδομένου ότι ο αναχρονιστικός Κανονισμός του ΕΛΓΑ δεν παρέχει καμία κάλυψη και σύμφωνα με δέσμευσή σας η επικαιροποίηση του Κανονισμού θα λάμβανε χώρα μέχρι το τέλος του 2023,

Ερωτάσθε κ. Υπουργέ,

1. Προτίθεστε να προβείτε σε λήψη μέτρων για την άμεση οικονομική στήριξη και αποζημίωση των πληγέντων ελαιοπαραγωγών του Ν. Λασιθίου και της Περιφέρειας της Κρήτης;
2. Πότε θα ολοκληρωθεί η αλλαγή και η επικαιροποίηση του Κανονισμού του ΕΛΓΑ;
3. Θα προβλέπει ο νέος Κανονισμός την κάλυψη των ζημιών που προκαλούνται στην ελαιοπαραγωγή από την ακαρπία – σχοινοκαρπία λόγω της αλλαγής των κλιματικών συνθηκών και από άλλες φυτοπαθογόνες αιτίες;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Αικατερίνη Σπυριδάκη

Χριστίνα Σταρακά

Εμμανουήλ Χνάρης